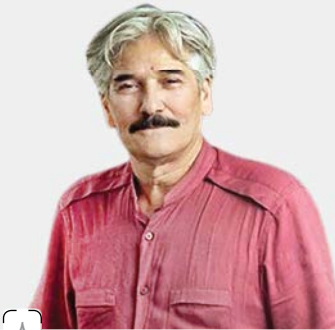


ایران رابا «بدون قرار قبلی» بشناسید نه «عنکبوت مقدس»



روزهای پایانی بهار
همراه با فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی

ماجرای «شگفت‌انگیز» مردی که موش شد



زنالیتی شوها و دیالکتیک معناگرایی آیا به پایان عصر سینما نزدیک شده‌ایم؟



در نشست تخصصی تحلیل سرود
«سلام فرمانده» مطرح شد

سلام فرمانده ضرب عاشورا در انتظار



بی جواز و بی ناظر

غرفه‌های فروش کتاب در ایستگاه‌های مترو
کتاب‌های قاچاق و کپی غیرقانونی می‌فروشند



لشکرکشی سم‌ها علیه کودکان ما

«جام جم» ایجاد انتشار کلیپ هتجارشکنانه
سه نوجوان را در فضای مجازی بررسی می‌کند



پولاد

ویژه فرهنگ - هنر
رسانه - جامعه

۵

پنجشنبه ۲۶ خرداد ۱۴۰۱ شماره ۶۲۳۸

یادداشت

تربیت مخاطب حرفه‌ای



لیلا کردچیه
شاعر و پژوهشگر

همان‌طور که هیچ‌اثری در خلأ خلق نمی‌شود و مجموعه‌ای از عوامل در شکل‌گیری آن سهیم‌اند، قرار هم نیست که یک اثر، پس از خلق در خلأ بماند و به هر حال

برخی آن را می‌خوانند، همان‌طور که عده‌ای بسیار بیشتر از نفرات قبلی، اصلاً با آن اثر مواجه نمی‌شوند یا می‌شوند و از کنار آن می‌گذرند و آن را نمی‌خوانند.

اما این‌که اثری شناس دیده و خواننده شدن را پیدا کند، تازه اول راه است و اصلاً معلوم نیست طوری‌که لازم است یا طوری‌که مؤلف انتظار دارد، فهمیده شود. این چگونگی فهم اثر، وابستگی تام به نوع مخاطب دارد.

پس اثر، ممکن است اصلاً دیده و خواننده نشود و کاملاً بی‌مخاطب بماند و در صورت یافتن مخاطب نیز معلوم نیست به دست چگونه مخاطبی برسد.

ممکن است آن مخاطب، یک فرد ساده، کم‌اطلاعات و کم‌هوش باشد و در درک و دریافت متن، تنها به فهم لایه و پوسته ظاهری آن نائل شود. ممکن است یک مخاطب حرفه‌ای باشد و اطلاعات خوبی در زمینه‌هایی که به فهم بهتر اثر کمک می‌کند، داشته باشد یا ممکن است یک مخاطب ایده‌آل و مطلوب از هر نظر باشد، یعنی مخاطبی که علاوه بر داشتن اطلاعات و دانش کافی با مؤلف در لحظه خلق اثر نیز همسو، هم‌جهت، هم‌عقیده، هم‌عاطفه و هم‌سلیقه باشد.

پیدا کردن مخاطب آرمانی، آرمانی دور از دست و روبرویی است و واقعیت این است برای هر اثری، تعداد بسیار کمی مخاطب آرمانی وجود دارد که آنها هم در شرایط خاصی با مؤلف همسو هستند و کافی است شرایط زیستی‌شان کمی تغییر کند تا عاطفه، عقیده و سلیقه‌شان تحت‌الشعاع قرار گیرد و آن همذات‌پنداری‌ای را که پیشتر با اثری داشته‌اند از دست بدهند.

اما دوام و بقای اثر ادبی در تداوم حیات مخاطب حرفه‌ای است، یعنی مخاطبی که اگر شاعر بگوید: «گرش بینی و دست از ترنج بشناسی...» داستان حضرت یوسف را زاپیش در ذهن داشته باشد، اگر شاعر بگوید: «من در بحال‌میت اندوه فرو رفته‌ام»، بداند که بحال‌میت، عمیق‌ترین نقطه جهان است، اگر شاعر بگوید: «آفرین جان آفرین پاک را / آن‌که جان بخشید و ایمان، خاک را»، بداند که خداوند انسان را از خاک آفریده است و...

اما سؤال این است که آیا چنین مخاطبی - که شرط دوام و بقای هنر است - همین‌طور آگاه و مطلع، زاده می‌شود؟ یا لازم است آموزش‌های لازم را ببیند. در واقع صورت ساده‌شده این سؤال این است که آیا به‌صرف تشخیص جامعه پزشکی که می‌گویند برنامه غذایی‌ای که وجه غالب آن گیاهی باشد، برای سلامت مفید است همه برنامه غذایی‌شان را به آن سمت سوق می‌دهند؟ یا این‌که لازم است ذائقه افراد براساس سلامت زیستی تربیت و به تدریج پذیرای برنامه غذایی سالم بشود؟

و پاسخ به این سؤال، بسیار واضح و آشکار است اما آنچه می‌خواهیم پس از این همه مقدمه چینی مورد توجه قرار دهیم، این است که این تربیت فرهنگی و تغییر ذائقه فرهنگی، مسؤلیت‌ش با کیست؟ آیا نظام آموزشی ما کافی است؟ آیا اصلاً نظام آموزشی ما توانسته است افرادی را با قابلیت پذیرش خوراک فرهنگی درخور و شایسته تربیت کند؟ و سؤال مهم‌تر این‌که آیا گسترش رسانه‌ها در سال‌های اخیر، ثابت نکرده بخش بسیار مهمی از تغییر ذائقه فرهنگی را، رسانه‌ها عهده‌دار شده‌اند؟ رسانه‌هایی که با درایت و تدبیر در بخش تحت‌نظارت، اغلب نتایجی درخور آفریده‌اند و با لجام‌کسیختگی، بی‌بندوباری و بی‌نظارتی در بخش مجازی، عواقبی به‌بار آورده‌اند که نتیجه‌اش را آشکارا در اراقت شدید توجه به محصولات فرهنگی و هنری می‌بینیم.

به نظر می‌رسد وظیفه رسانه‌ها در بالا بردن سطح فرهنگ مخاطبان، بسیار سنگین‌تر از پیش شده و لازم است به‌جای گلمندی از فضای بی‌دروپیکر مجازی به تربیت نسلی بکوشیم که خوراک فرهنگی‌اش را در زلزله‌دان بی‌فرهنگی جست و چون کند.



تازه‌واردها در تلویزیون

گفت‌وگو با محمد جواد موحد که با کارگردانان جوان و تازه نفس یک مجموعه ساخته است

گفت‌وگو

روایت بهروز شعبی از چگونگی بازی در نقش شهید رضایی نژاد

«هناس» رویکرد جدیدی به شهدای هسته‌ای دارد

بر اساس زندگی شهید رضایی نژاد و گفت‌وگوهایی است که با خانم شهره پیرانی شده. از اینجا به بعد بود که رفتم سراغ تحقیق و بررسی راجع به زندگی ایشان. یعنی در وهله اول خود متن نوشته شده بود که جذب کرد، نه موارد دیگر، حتی در جریان کار بود که پیشنهاد کردم بهتر است بیشتر جالش‌های زندگی شخصی شهید رضایی نژاد و بالخصوص شخصیت همسر ایشان را به تصویر بکشیم. چون این جالش‌ها است که بیننده را با مصائب و مشکلاتی که خانواده‌های دانشمندان هسته‌ای ایران با آن مواجه هستند آشنا می‌کند.

شعبی به نکته‌ای خاص درباره هناس نیز اشاره کرد و گفت: البته این نگاه متفاوت صرفاً شامل آثار تصویری در رابطه با شهدای هسته‌ای نمی‌شود، یعنی کم پیش می‌آید شخصیت‌های برجسته و مهم در هر حوزه‌ای را از زاویه نگاه خانواده‌شان ببینیم. آنچه از نمایی بیرونی این اشخاص می‌بینیم زندگی مجلل و در ناز و نعمت است اما وقتی وارد جزئیات زندگی‌هایشان می‌شویم متوجه نگرانی‌ها و دغدغه‌های بسیاری در وجود خودشان و خانواده‌هایشان می‌شویم.



چالش‌هایی که برای تماشاگر جذاب است

وی در خصوص چگونگی آشنایی با زندگی این شهید هسته‌ای و تحقیق برای شکل دادن به این شخصیت افزود: در جلسه دوم که با حسین دارابی و احسان تقفی (یکی از نویسندگان فیلمنامه) صحبت می‌کردیم از آنها پرسیدم این فیلمنامه چقدر براساس واقعیت است؟ و در آنجا بود که تازه به من گفتند این فیلمنامه

فیلم سینمایی «هناس» به کارگردانی حسین دارابی این روزها در سینماهای کشور روی پرده است. این فیلم، به بازخوانی زندگی شهید داریوش رضایی نژاد، از شهدای هسته‌ای کشور می‌پردازد. بازیگر نقش شهید

رضایی نژاد در این فیلم، بهروز شعبی است که علاوه بر این فیلم، دو فیلم «بدون قرار قبلی» را در مقام کارگردان و «مغزاستخوان» را در مقام بازیگر روی پرده دارد. شعبی در گفت‌وگو با جام جم، درباره چگونگی انتخاب خود برای بازی در نقش شهید رضایی نژاد گفت: علی‌رغم این‌که سال‌هاست حسین دارابی کارگردان و محمدرضا شفا (تهیه‌کننده) را می‌شناسم اما زمانی که متن فیلمنامه را خواندم، احساس می‌کردم این فیلم به جالبی دارد. از این منظر که در این فیلمنامه از زاویه‌ای جدید به شخصیت و زندگی کسانی می‌پردازیم که در جامعه امروزی بسیار مورد بحث هستند. وی در توضیح جذابیت این فیلمنامه گفت: معدود آثار تصویری بودند که زندگی یک دانشمند هسته‌ای را



ساناز قنبری
گروه فرهنگ و هنر

قالب



کنسرت موسیقی شهرام ناظری با همراهی گروه موسیقی مولوی، شامگاه سه‌شنبه در سالن سیتی سنتر اصفهان برگزار شد. در این کنسرت، سایر نظرگامی نوازنده تار و سه‌تار، سینا جهان‌آبادی نوازنده کمانچه و ویولا، فرهاد صفری نوازنده تنبک، شهریار نظری نوازنده دف، میثاق مهرپور نوازنده عود و ذبیح...، وحید نوازنده کمانچه، شهرام ناظری را روی صحنه همراهی کردند.



عکس: آریا جعفری

خبر روز

فیلم سردار شهید شفیع زاده ساخته می‌شود

رئیس سازمان امور سینمایی و سمعی بصری از ساخته شدن فیلم سردار شهید شفیع زاده خبر داد.

محمد خزاعی در دیدار نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی، از تولید آثار جدی در زمینه فرهنگ ایثار و شهادت، صهیونیسم‌ستیزی، ترویج گفتمان انقلاب اسلامی و... خبر داد و گفت: اعتقاد دارم سینماست که می‌تواند ملهم از رهنمودهای رهبری در عرصه جهاد تبیین نقشی اثرگذار داشته باشد. کارگردان سینما در عرصه فرهنگ سازی غیرقابل‌انکار است. حجت‌الاسلام سیدمحمدعلی آل‌هاشم، نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی نیز با گرمیادداشت یاد و خاطره سردار شهید شفیع زاده، بنیانگذار و فرمانده توجخانه نیروی زمینی سپاه پاسداران که نقشی اثرگذار در جنگ تحمیلی داشت، از مسؤلان سینمایی کشور خواست تا اثر سینمایی فاخر و درخور این شهید بزرگوار تولید شود. حجت‌الاسلام آل‌هاشم با بیان این‌که تاثیر سینما در افکار مختلف غیرقابل‌انکار است، افزود: مدیران سینمایی در دوره جدید باید به فکر جذب و گسترش مخاطب باشند و این مهم ممکن نیست مگر با برنامه ریزی برای تولید فیلم خوب و فرهنگ سازی و جذب اعتماد مردم برای رفتن به سینما. به گفته وی، سینما مدرسه بزرگ انسان سازی است، چنان‌که در اکران موقعیت مهدی دیدید رکورد پر مخاطب‌ترین فیلم دفاع مقدس را رقم زد.

